

PROTOKÓŁ KONTROLI PROBLEMOWEJ

przeprowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej ul. Solidarności 1, 16-200 Dąbrowa Białostocka.

Burmistrzem Dąbrowy Białostockiej jest p. Tadeusz Ciszkowski.

Kierownikiem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej od 1 marca 2004 roku jest p. Agnieszka Poważa.

Kontrolę w dniu 19 grudnia 2011 r. przeprowadziły:

1. Joanna Żukowska, starszy inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku - kierująca zespołem inspektorów,
2. Dorota Moroz, starszy inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku,

na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1/2011 znak: PS-I.431.9.3.JŻ. z dnia 06.12.2011r., wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej PUW w Białymstoku, p. Andrzeja Kozłowskiego.

Przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą:

Prawidłowość realizacji zadań gminy wynikających z rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia kontroli.

Kontrolą objęto następujące zagadnienia:

1. Organizacja realizacji Programu oraz baza żywieniowa;
2. Formy i zakres pomocy udzielanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej;
3. Monitoring realizacji Programu.

Ustalenia kontroli

Ad. 1.

Jednostką bezpośrednio realizującą program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (zwany dalej Programem), na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.) jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej, zwany w dalszej części protokołu „Ośrodkiem, OPS”.

Ośrodek jest jednostką organizacyjną Gminy Dąbrowa Białostocka. Działa w oparciu o statut nadany uchwałą Nr XV/97/04 z dnia 6 lipca 2004r. Rady Miejskiej w Dąbrowie Białostockiej w sprawie uchwalenia Statutu MOPS w Dąbrowie Białostockiej, ze zmianami..

Zgodnie z § 5 statutu do zakresu działań Ośrodka należy realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej, zgodnie z obowiązującymi przepisami i potrzebami. Ośrodek jest bezpośrednim organizatorem i wykonawcą zadań pomocy społecznej.

Problematyka dożywiania została uwzględniona w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006-2016 przyjętej uchwałą Nr XXVIII/196/06 Rady Miejskiej

z dnia 14 lutego 2006 r., stanowiącej dokument w zakresie kształtowania polityki pomocy społecznej w gminie Dąbrowa Białostocka (w Strategii nie ma odniesienia wprost do Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”).

[Akta kontroli Nr 1-9]

W roku bieżącym Program realizowany jest na mocy porozumienia nr PS-I.946.1.18.2011.JŻ z 17 lutego 2011 r. zawartego pomiędzy Wojewodą Podlaskim, a Burmistrzem Dąbrowy Białostockiej p. Tadeuszem Ciszkowskim. Przedmiotem porozumienia jest określenie wysokości dotacji przyznanej przez Wojewodę na dofinansowanie zdania własnego w zakresie dożywiania. Na mocy porozumienia (zmienianego aneksami), gmina uzyskała dotację celową z budżetu państwa w kwocie 356.611 zł przewidzianą na pomoc w formie posiłku, pomoc w formie świadczenia pieniężnego, w postaci zasiłku celowego, na zakup posiłku lub żywności lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w wysokości 346.721 zł, na doposażenie punktów przygotowywania/wydawania posiłków wys. 9.690 zł, oraz na dowóz posiłków w wys. 200 zł. Gmina zobowiązała się przeznaczyć środki własne w wysokości 95.852 zł.

Zgodnie z art. 5 ustawy o ustanowieniu Programu, beneficjentami pomocy w zakresie dożywiania mogą być osoby, których dochód nie przekracza 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej. Na podstawie art. 5 ust. 2 rada gminy może podjąć uchwałę o podwyższeniu kryterium dochodowego. Rada Miejska w Dąbrowie Białostockiej nie podjęła uchwały w tym zakresie. Podjęła natomiast uchwałę Nr X/76/11 z dnia 27 września 2011r. *w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej w zakresie dożywiania*, w której określiła warunki odpłatności za pomoc w przypadkach szczególnych, jeżeli żądanie zwrotu wydatków na dożywianie w części lub w całości stanowiłoby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie lub niweczyłoby skutki udzielonej pomocy.

[Akta kontroli Nr 10]

Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Ośrodka p. Agnieszki Powąży w formie ustnych wyjaśnień do protokołu, potrzeby w zakresie realizacji Programu na 2011 roku zostały oszacowane na podstawie danych statystycznych zawartych w sprawozdawczości Ośrodka za rok 2010, danych pochodzących z dokumentacji Ośrodka (wywiady środowiskowe - diagnoza środowiska lokalnego dokonana przez pracowników socjalnych, znających swoich podopiecznych, korzystających od dawna z różnych form pomocy), pokazujących rzeczywiste potrzeby osób oraz na podstawie informacji przekazywanych przez placówki oświatowe i kościoły.

Informacje o Programie Ośrodek rozpowszechnił poprzez:

- pracowników socjalnych Ośrodka,
- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Ośrodka informacji dotyczących założeń i zasad programu,
- informowanie radnych Rady Miejskiej w Dąbrowie Białostockiej w zakresie realizacji i potrzeb oraz konieczności zabezpieczenia środków związanych ze zwiększeniem liczby gorących posiłków – zakup samochodu, doposażenie punktów),
- informowanie placówek opiekuńczych o zasadach programu (telefoniczne oraz ustne).

Pracownicy socjalni pracując w środowisku przekazywali podopiecznym informacje dotyczące możliwości objęcia pomocą w ramach programu. Do dnia kontroli z inicjatywy pracowników Ośrodka 37 rodzin złożyło wnioski o objęcie wsparciem w zakresie dożywiania.

[Akta kontroli Nr 11-21]

[Akta kontroli Nr 22-23]

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej realizuje Program w placówkach położonych na terenie gminy Dąbrowa Białostocka oraz na terenie innych gmin. Wykaz placówek, w których prowadzone jest dożywianie zawiera **załącznik Nr 1**, natomiast wykaz placówek z podaniem liczby dożywianych w nich uczniów zawiera **załącznik Nr 2**.

Zgodnie z art. 3 pkt. 1 ustawy o ustanowieniu programu, OPS zapewnia pomoc w zakresie dożywiania: dzieciom do 7 roku życia, uczniom do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym oraz niepełnosprawnym.

Zgodnie z art. 3 pkt 1 b ustawy o ustanowieniu programu, pomoc w zakresie dożywiania przysługuje uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. Zgodnie z ustnymi wyjaśnieniami przekazanymi do protokołu przez kierownika Ośrodka wynika, iż około 30 % z nich podejmuje naukę poza gminą. Objęcie pomocą w ramach programu w/w grupy nastąpiło na wnioski rodziców, inicjatywy pracowników socjalnych, pedagogów i wychowawców szkół ponadgimnazjalnych. W ramach współpracy z placówkami ponadgimnazjalnymi położonymi na terenie gminy i poza nią podpisane zostały porozumienia w celu objęcia wsparciem potrzebujących uczniów. W 2011 roku Ośrodek objął wsparciem 80 uczniów kontynuującym naukę w 10 szkołach ponadgimnazjalnych

W toku kontroli przeprowadzono wizytację stołówki w Zespole Szkół Samorządowych w Dąbrowie Białostockiej oraz szkole należącej do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Różanymstoku 2

Zespół Szkół Samorządowych dysponuje własną bazą żywieniową. Posiłki wydawane są w stołówce zlokalizowanej na parterze szkoły, wyposażonej w ramach programu (wyposażenie m.in. w piec indukcyjny).

Posiłki spożywane są przy 18 stołach, przy których może zasiąść jednorazowo 144 uczniów. W sumie z posiłków korzysta 567 dzieci z podziałem na grupy wiekowe. Z informacji dyrektora szkoły p. Jerzego Białomyży wynika, że za jakość posiłków odpowiedzialna jest p. intendenta oraz szef kuchni. Wydawane posiłki są jednakowe pod względem jakościowym i ilościowym dla wszystkich dzieci.

Informacja o możliwości dożywiania uczniów bez konieczności przeprowadzania wywiadu, zgodnie z art. 6a ustawy o ustanowieniu programu, jest znana dyrektorowi. Za prawidłową realizację programu w szkole odpowiadają wychowawcy. Z informacji dyrektora szkoły wynika, że współpraca pomiędzy Ośrodkiem, a szkołą układa się prawidłowo

Szkoła w Różanymstoku od 1 grudnia br. posiada własną stołówkę, w której może zasiąść 88 uczniów ze szkoły podstawowej, gimnazjum i przedszkola. Posiłki przygotowywane są w Zespole Szkół Samorządowych w Dąbrowie Białostockiej i dowożone do szkoły samochodem zakupionym w br. w ramach programu ze środków własnych gminy.

Stołówka została doposażona w ramach programu w stoły, krzesła, termosy do przewożenia żywności, naczynia oraz sztućce. Uczniowie spożywają posiłki w trzech turach w trakcie przerw: pierwszej o godz. 11.30

– posiłek spożywają dzieci ze szkoły podstawowej, drugiej o godz. 12.00 – posiłek spożywają przedszkolaki, podczas trzeciej przerwy o 13.20 posiłek spożywają dzieci z gimnazjum.

Z wyjaśnień dyrektora szkoły P. Iwonę Gromadzką wynika, iż zna przepisy dotyczące możliwości dożywiania uczniów bez konieczności przeprowadzania wywiadu, zgodnie z art.6a ustawy o ustanowieniu programu. W chwili obecnej nie ma w szkole dzieci, którym należałoby udzielić pomocy w tym trybie. Za prawidłową realizację programu w szkole odpowiadają wychowawcy. Współpraca pomiędzy Ośrodkiem, a szkołą układa się prawidłowo.

Ad. 2

W okresie objętym kontrolą formami pomocy w ramach Programu było dożywianie w postaci ciepłych posiłków lub w postaci suchego prowiantu oraz zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności. W ramach programu w br. pomocą objęto 46 dzieci nieuczęszczających do placówek oświatowych, 18 osób samotnych, 21 osób w podeszłym wieku, oraz 78 osób chorych i niepełnosprawnych.

Według stanu na dzień kontroli z ciepłego posiłku w postaci pełnego dwudaniowego obiadu korzysta 376 beneficjentów Ośrodka.

Koszt posiłku w poszczególnych placówkach zawiera **załącznik Nr 3**.

Posiłki w formie suchego prowiantu otrzymuje wg. stanu na dzień kontroli 104 uczniów uczęszczających do szkół zlokalizowanych na terenach wiejskich.

Koszt posiłku w formie suchego prowiantu w poszczególnych placówkach zawiera **załącznik Nr 4**.

Zgodnie z ustnymi wyjaśnieniami kierownika Ośrodka, dostępność lokalnych usług gastronomicznych oraz zakres proponowanej oferty na terenie gminy jest bardzo ograniczony, nie ma jadalni, natomiast funkcjonują dwie prywatne firmy oraz dwa tzw. „fast – foody”. Z uwagi na zakres oferty brak zainteresowania rodziców uczniów zmianą dotychczasowej formy dożywiania w szkołach. Decyzje w tym zakresie konsultowane były w poszczególnych placówkach oświatowych na zebraniach rodziców, odbywających się w bieżącym roku szkolnym na przełomie września i października.

Odległość z Dąbrowy Białostockiej do szkoły wynosi odpowiednio:

- Dąbrowa Białostocka - Nierośno - 7 km
- Dąbrowa Białostocka - Reszkowce - 12 km,
- Dąbrowa Białostocka - Kamienna Nowa - 12 km,
- Dąbrowa Białostocka - Suchodolina - 9 km,
- Dąbrowa Białostocka - Zwierzyniec Wielki - 13 km,
- Dąbrowa Białostocka - Bagny - 10 km

[Akta kontroli Nr 24-25]

W formie zasiłku celowego na zakup żywności do przygotowywania posiłków objęto pomocą wg. stanu na dzień kontroli 240 podopiecznych tj.: 46 dzieci nieuczęszczających do placówek oświatowych, 18 osób samotnych, 21 osób w podeszłym wieku, 78 osób chorych i niepełnosprawnych, 77 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. Jeden uczeń otrzymuje pomoc w formie zasiłku celowego na zakup posiłku.

[Akta kontroli 26]

Z placówkami realizującymi program Ośrodek, zawarł porozumienia dot. przygotowywania i wydawania posiłków na okres od 10.01.2011 do 30.06.2011r, oraz od 05.09.2011 do 31.12.2011r.

W porozumieniach określono zasady przygotowywania i wydawania posiłków. Znalazł się w nich również zapis zobowiązujący dostawcę posiłków do:

- prowadzenia dożywiania z zachowaniem zasad zdrowego żywienia, zgodnie z Normami Instytutu Żywności i Żywienia w Warszawie, wg. zróżnicowanych jadłospisów;
- przekazywania uczniom kierowanym przez Ośrodek posiłków identycznych pod względem ilościowym i jakościowym, jak dla uczniów ponoszących koszty samodzielnie;

Wydawane posiłki kontrolowane są w trakcie wizyt monitorujących realizację programu. Ośrodek potwierdza wówczas zgodność wydawanych posiłków z kalkulacją i przedstawionymi zestawami posiłków przez poszczególne placówki. Wartość kaloryczna, właściwe zbilansowanie posiłków kontrolowane jest przez służby Sanepidu w 2 placówkach przygotowujących posiłki.

Nadzór sprawowany jest poprzez wizyty, w trakcie których zespół monitorujący składający się z kierownika Ośrodka i pracowników socjalnych dokonuje oceny realizacji zawartych porozumień. W roku bieżącym wizyty miały miejsce w trzech szkołach tj w Szkole Podstawowej w Nierośnie, Zespole Szkół Samorządowych w Dąbrowie Białostockiej oraz Szkole Podstawowej Kamiennej Nowej.

[Akta kontroli Nr 27-36]

Wysokość kwoty zasiłku celowego realizowanego w ramach programu ustalana jest corocznie na podstawie kalkulacji kosztów posiłków ponoszonych w danym roku przez Ośrodek za dożywianie uczniów (suma kosztów jednostkowych posiłków: liczbę x 30 dni). W 2011 roku zasiłek wypłacany jest w wysokości 110 zł miesięcznie. Sytuacja podopiecznych w zakresie rzeczywistych potrzeb regulowana jest poprzez wsparcie przekazywane w ramach zadań własnych na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej

Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Ośrodka przyjętymi do protokołu, w szkołach zlokalizowanych na terenie gminy dożywianie rozpoczęto z dniem 10 stycznia br. Przed rozpoczęciem ferii zimowych Ośrodek opłacał koszty dożywiania dla 393 uczniów, w tym dla 14 z art. 6a. ustawy. W okresie ferii zimowych pomocy w formie pełnego obiadu udzielono sześciorgu dzieciom w wieku przedszkolnym. W wakacje natomiast (z inicjatywy pracowników Ośrodka) z pomocy w ramach programu skorzystało 45 uczniów, którym na wniosek rodziców udzielono wsparcia w formie zasiłków celowych na zakup żywności do przygotowywania posiłków. W pozostałych przypadkach do Ośrodka nie wpłynęły wnioski z prośbą o wsparcie w ramach programu dożywiania.

[Akta kontroli Nr 11-21]

Szkoły prowadzące dożywianie na terenie gminy Dąbrowa Białostocka, jak też dożywające podopiecznych Ośrodka, zlokalizowane poza nią, zostały poinformowane o możliwości dożywiania faktycznie głodnych dzieci i uczniów bez konieczności przeprowadzania wywiadu. W 2011 roku w oparciu o art. 6a ustawy z pomocy w tym trybie skorzystało 21 uczniów. Na dzień 30 listopada br. Ośrodek opłacił pomoc dla 4 uczniów (Zespół Szkół w Dąbrowie Białostockiej – 1 uczeń, Szkoła Podstawowa w Nierośnie – 1 uczeń, Zespół Szkół Samorządowych w Dąbrowie Białostockiej – 2 uczniów).

[Akta kontroli Nr 11-21]

Ośrodek realizuje również inne, niż określone w programie formy pomocy, współpracując z PKPS w Białymstoku. W 2011 roku pomocą objęto 154 rodziny o liczbie osób 545 na rzecz, których pozyskano i przekazano 20.042,80 ton żywności. Dodatkowo pracownicy Ośrodka współpracują w pozyskaniu żywności ze Związkiem Emerytów i Rencistów w Dąbrowie Białostockiej, Kołem Osób Niewidomych w Sokółce, Parafią Prawosławną w Jacznie. W ramach współpracy z Parafią w Dąbrowie Białostockiej pracownicy Ośrodka przekazali w br. żywność 134 rodzinom.

[Akta kontroli Nr 11-21]

Ad. 3

W ramach monitoringu realizacji programu w 2011 roku Ośrodek przeprowadził 3 wizyty, w trakcie których zespół monitorujący dokonał oceny zawartych Porozumień w trzech szkołach. W ciągu roku utrzymywany jest również stały kontakt telefoniczny z przedstawicielami placówek i okresowe wizyty pracowników Ośrodka. Kierownik Ośrodka współpracuje z dyrektorami poszczególnych szkół, stale diagnozując potrzeby, (również w zakresie niezbędnego doposażenia stołówek) oraz przekazywania istotnych informacji do prawidłowej realizacji Programu.

Na dzień 19 grudnia 2011 roku na realizację Programu wykorzystano 95,08 % uruchomionych środków z budżetu państwa.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce kontroli prowadzonej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej, pod pozycją nr 9/2011.

P. Agnieszka Poważa – Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej została poinformowana o:

- 1) prawie zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole,
- 2) prawie do odmowy podpisania protokołu kontroli i konieczności złożenia w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnień przyczyn tej odmowy.

Zastrzeżenia, o których mowa w pkt 1 powinny być zgłoszone na piśmie do Wojewody w terminie 7 dni od otrzymania protokołu kontroli.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono p. Agnieszce Poważa – Kierownikowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Białostockiej.

Dąbrowa Białostocka.....
23.12.2011 r.
(miejsce i data podpisania protokołu kontroli)

KIEROWNIK
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej

mgr Agnieszka Poważa

Joanna Lukawska
Dorota Kucior

podpisy kontrolujących

23.12.2011 r.

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałam :
Dąbrowa Białostocka, dn. 23.12.2011 r.
(miejsce, data i podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)

KIEROWNIK
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej

mgr Agnieszka Poważa

**MIEJSKI OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ**
w Dąbrowie Białostockiej
ul. Solidarności 1
tel. 85 712 03 63